

Тема: 1.Навчальний проект :Історія рідного краю в контексті загальноукраїнських подій 1914-1939рр.

1.3 падінням царської влади з'явилася можливість реалізації національних прагнень українців. Початком здійснення цих прагнень стало утворення 4 березня 1917 року Центральної Ради, до складу якої увійшли представники не тільки різних партій, а й багатьох громадських організацій, переважно українська інтелігенція. Житомирська «Просвіта» була першою з громадських організацій Волинської губернії, яка привітала утворення Центральної Ради і висловила їй свою підтримку. 26 січня 1918 р. в умовах масованого артилерійського обстрілу з боку загонів Муравйова українські війська мусили залишити Київ. Під їхнім прикриттям відходила Центральна Рада (точніше її керівний орган – Мала Рада) у напрямку на Житомир. Коли українські війська, які супроводжували Малу Раду, прикриваючи її відхід, підійшли до Житомира, то побачили: «на колії між військовими ешелонами стояв і потяг, в якому містилася Центральна Рада з самим головою. Коростень захоплений російськими військами, які ведуть у бік Овруча бій з польськими відділками Довбур-Мусницького. Звягель зайняли якісь частини другого фінляндського корпусу, який має завдання чи то підтримки коростенської групи, чи то наступу на Житомир. Бердичів був уже давно зайнятий міцно Червоною гвардією». Герб України – тризуб, як слідування історичній традиції, адже це – «знак Київської держави часів Володимира». Важливі закони було прийнято у Коростені та Житомирі. Так, 12 лютого 1918 р. у м. Коростені законодавчо вирішено перейти на григоріанський календар літочислення (з 16 лютого, яке стало 1 березня). «Вісника Волинського губерніального комісара» було опубліковано офіційний документ про цю важливу подію: Закон про державний герб України. Відмітка з протоколу засідання Малої Ради 12-го лютого 1918 р. в м. Коростені. В справі державного герба України Мала Рада ухвалила: Гербом Української Народної Республіки приймається знак Київської Держави часів Володимира Святого. 1 березня 1918 р. Мала Рада у Житомирі прийняла Закон про

запровадження української грошової одиниці – гривні. Вранці 13 березня 1919 р. після впертих кількадедних боїв більшовицькі війська все-таки увійшли у Житомир. Вересень пройшов в умовах постійних воєнних дій, ареною яких була зокрема, і Житомирщина.

Житомирщина вступила в 20 роки в умови жорсткої економічної кризи. Радянська влада вела політику «воєнного комунізму».

Продрозкладка велась з примусовим вилученням врожаю.

Ситуація, що склалася в селі, а також посуха 1921 року привели

Україну до великого голоду. Були створені КНС, які спільно з ревкомми, для розподілу поміщицьких, церковних і куркульських земель. Політика індустріалізації 1925 року мала складні проблеми віднайти кошти (державні позики, відсутність кваліфікованих робітників і спеціалістів, реконструкція підприємств, вилучення коштів із сільського господарства, пропаганда виробничого змагання, репресії..). Розпочалася «суцільна колективізація».

Колективізація – як засіб розв'язання хлібозаготівельних криз, призвела до утвердження на селі командної економіки. Надмірна продрозкладка призвела до того, що почався справжній голод.

Зросла кількість репресованих. Розмах репресій на Житомирщині в 30-ті роки – 13354 чоловік (сфабриковані справи, підозра в шпигунстві, участь у ворожих організаціях, куркульські елементи, націоналізм, тощо). За роки перших п'ятирічок стали до ладу Коростишівська і Романівська електростанції, у 1930 р. почався випуск конденсаторного паперу на Малинській паперовій фабриці, реконструйовано Миропільську паперову фабрику, цукрові заводи Бердичівської округи, Токарівський фарфоро – фаянсовий завод, Бердичівський шкіряний завод, Житомирський завод «Сільмаш». Перша МТС на Житомирщині була організована в 1928 році.

Отже у 20-30 рр. на Житомирщині відбувалися ті ж процеси, що були характерні для республіки і країни в цілому. Світле й омріяне майбуття, яке надихало трудівників краю на героїчну працю, співіснувало з соціальною незахищеністю, жорстокістю, в результаті чого було понівечено долі багатьох тисяч людей.

Д/з: Повторити §28-32.